

TWEDE JAARCONGRES VAN WETSUS

Wim Kok: Nederland kan voortrekkersrol spelen op gebied van watertechnologie

Europa moet in de wereld koploper worden op het terrein van de milieutechnologie. Nederland moet een voortrekkersrol spelen op het gebied van de watertechnologie. Aldus oud-minister president Wim Kok op het tweede jaarcongres van Wetsus op 7 september in Leeuwarden. Volgens Kok vormt de watersector een positieve uitzondering wat de concurrentiepositie betreft tussen Europa en de Verenigde Staten. Terwijl de economie in zijn geheel met zo'n 2,5 procent groeit, stijgt de omzet in de watersector met zo'n vijf procent per jaar.

Wim Kok voerde vorig jaar met een groep deskundigen een tussenevaluatie uit van de zogeheten Lissabon strategie. Europa zou in 2010 de best concurrerende en meest dynamische kenniseconomie van de wereld moeten zijn volgens die strategie. Maar die tussenevaluatie liet een weinig positief beeld zien. De Europese concurrentiepositie staat stevig onder druk, behalve dus in de watersector. De drie grootste waterbedrijven van de wereld zetelen in Europa (Vivendi, Suez en Thames Water). Volgens Kok zit de kracht van Europa in de diversiteit. Zo kan Duitsland vooral degelijke waterapparatuur op de markt brengen, Frankrijk is goed in het vermarkten van spullen en Nederland munt uit in de procestechnologie. Kok noemde als voorbeeld de membraantechnologie. Hij zag echter nog wel mogelijkheden om gezamenlijk meer te bereiken. Nederland zou bijvoorbeeld met Spanje werk kunnen maken van ontziltingstechnieken. Op dat punt ligt volgens Kok nog een enorme markt te wachten.

Chris Buijink (directeur-generaal van Ondernemen en Innovatie van het Ministerie van Economische Zaken) bewees vervolgens in feite het verhaal van Kok met een aantal cijfers. Vooral in de waterzuivering gaat veel geld om. In 2003 ging het om zo'n negen miljard euro, waarvan zeven miljard in Nederland geïnvesteerd werd. De drinkwatervoorziening nam respectievelijk hiervan 4,4 en drie miljard euro voor haar rekening. Qua octrooiaanvragen staat Nederland op de zevende plaats van de wereldranglijst,

waarmee Buijink wilde aangeven dat de watersector in Nederland erg vernieuwend bezig is. Nog een laatste cijfer: in de periode 1999-2003 is 130 miljoen euro subsidie verstrekt aan 1.200 innovatieprojecten.

De komst van een technologisch topinstituut water noemde Chris Buijink van groot belang. Een nationale inspanning op dit gebied is belangrijk. Bedrijven, kennisinstellingen en overheden moeten inhoudelijk, bestuurlijk en financieel gaan samenwerken, er moet samenhangend en fundamenteel strategisch onderzoek opgezet worden en strategische onderzoeksvragen van het bedrijfsleven moeten opgepikt worden, aldus Buijink.

Voorzitter Piet Bijman van de Friese Wateralliantie (een samenwerkingsverband

Wim Kok (foto: Studio Gemini / Jorgen Koopmanschap).

Op 9 september kwamen de directeurs van Kiwa Water Research, TU Delft, TNO, UNESCO-IHE en Wetsus voor de tweede maal bijeen om te praten over de gezamenlijke ambitie om tot een Technologisch Topinstituut Watertechnologie te komen. Kiwa sprak daar mede namens STOWA en Stichting RIONED. De instituten zijn het eens geworden over een groot aantal uitgangspunten, waardoor nu een goede basis bestaat voor verdere uitwerking van de plannen.

van watergerelateerde bedrijven, gemeenten, Provincie Fryslân en het Wetterskip Fryslân) gaf een reeks voorbeelden van concrete projecten waarbij watertechnologie uit Friesland tot ver over de landsgrenzen geëxporteerd werd: waterzuivering bij wijnboeren in Zuid-Afrika, zuivering van afvalwater in natuurgebieden in Polen, Hongarije en Estland en zuivering van ballastwater via een kleine installatie die op schepen ingebouwd kan worden. Volgend jaar komt de installatie op de markt.

Dat Friesland sterk is in de waterzuiveringstechnologie (zo'n 80 bedrijven en instellingen met in totaal 3.200 werknemers en circa 630 miljoen omzet in 2003) was eerder tijdens het congres van Wetsus al duidelijk gemaakt door de burgemeester van Leeuwarden, Geert Dales. Hij hoopte dat Wetsus uiteindelijk de titel 'European Centre of Excellence' kan gaan dragen.

Cees Buisman, de wetenschappelijk directeur van Wetsus, hoopt daar ook op. Maar zover is het nog niet. Wetsus krijgt tot 2008 in totaal 30 miljoen euro. Vanaf 2008 tot 2013 zou Wetsus als een TTI Water in aanmerking kunnen komen voor een bedrag van 50 miljoen euro, waarvan de helft van Economische Zaken. Als European Centre of Excellence maakt Wetsus al gauw kans op een financiering ter waarde van pakweg 100 miljoen. Volgens Buisman is het van groot belang dat de top van de bestaande kennisinstellingen in Nederland (Kiwa en TNO) met elkaar verbonden worden. "Waar zij goed in zijn, moeten ze vooral blijven doen. Maar het gaat erom dat nu veel publiek onderzoeksgeld niet door de industrie gebruikt kan worden", aldus Buisman. Wetsus kan volgens hem het strategisch onderzoek voor de lange termijn gaan verrichten en daarmee een brugfunctie krijgen tussen het exploratief verdiepend onderzoek en het toegepaste onderzoek voor de korte of middellange termijn. De watersector kan dan trendsetend gaan worden voor andere sectoren. ◀